

Til beskæftigelsesministeren og folketingets beskæftigelsesudvalg

17. september 2024

Økonomiske og administrative konsekvenser af Højesteretsdommen af 9. april 2024 om erhvervsevnetab

AES er blevet bedt om at bidrage til orienteringen af beskæftigelsesministeren og folketingets beskæftigelsesudvalg om mulige økonomiske og administrative konsekvenser af højesteretsdommen om nedre grænse for, hvornår der kan tilkendes en erstatning for tab af erhvervsevne på 15%.

I dette svar adresserer AES de økonomiske og administrative konsekvenser af denne dom ud fra den præmis, at dommen vedrører §17a i arbejdsskadeloven, idet den afsagte dom, og den verserende sag ved højesteret, begge omhandler en situation, hvor tilskadekomne er omfattet af reglerne i § 17a. Der henvises til Ankestyrelsens bidrag ift. det materielle indhold af dommen.

Vurderingerne relaterer sig til de sager, der er afgjort af AES (omfanget af mulige genoptagelse), idet AES ift. de verserende og kommende sager, afgør sagerne efter § 17a ud fra den retstilstand, som er fastlagt i Højesteretsdommen af 9. april 2024, hvor der blev fastslået, at en lønnedgang på 10 pct. berettigede til en erhvervsevnetabserstatning på 15 pct.

I tilfælde, at retstilstanden udstrækkes til også at omfatte tilskadekomne omfattet af arbejdsskadesikringslovens § 17, vil der være tale om betydeligt større konsekvenser for både erstatningsudgifter og AES som administration, da antallet af berørte sager – både bagudrettet og fremadrettet vil være ganske betragtelige. Dette scenarie berøres ikke nærmere for nuværende.

Baggrund

Med henblik på at vurdere de administrative og økonomiske konsekvenser, er der foretaget en række afgrænsninger og vurderinger.

For det første skal den relevante periode for genoptagelser af allerede afgjorte sager fastlægges.

Den samlede relevante periode er skader sket (ulykker)/anmeldt (sygdomme) efter 1. januar 2006, hvor §17a om fleksjob blev indført.

AES har ikke egne data, der indeholder oplysninger om, hvorvidt en borger er visiteret til fleksjob, da dette ikke registreres systematisk i AES' fagsystem. AES kan derfor ikke ud fra egne data vurdere og kvalificere, hvor mange sager der vil være relevante at genoptage til brug for at skønne den samlede population.

AES har modtaget data fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-register. Dette register indeholder oplysninger om, hvilke ydelser borgere i Danmark modtager.

AES har i forbindelse med vurderingen af de økonomiske og administrative konsekvenser af dommen modtaget tal for antallet af borgere med en skade der er sket/anmeldt efter 1. januar 2006, og hvor disse borgere har fået anerkendt skaden som en arbejdsskade, og som efter deres skade er blevet visiteret til fleksjob. Modtaget data dækker perioden er fra 1. januar 2006 frem til uge 9 i 2024.

I forhold til at skønne de økonomiske konsekvenser af dommen (mulige merudgifter til erstatning) har AES taget udgangspunkt i manuelle registreringer i en afgrænset periode, hvor tilskadekomne er i fleksjob og har fået tilkendt en erstatning for tab af erhvervsevne på 15 pct. denne metode er brugt for at kunne give et skøn over, hvad størrelsen på den gennemsnitlige erstatning for disse sager er. Skønnet er derfor forbundet med betydelig usikkerhed.

Økonomiske konsekvenser

Populationen

Ifølge DREAM-registret er der ca. 25.000 personer med en anerkendt arbejdsskade, der er blevet visiteret til fleksjob i perioden 2006 – uge 9 2024.

Udgifter per sag

I forhold til at fastlægge den gennemsnitlige erstatning for personer omfattet af §17a, har AES foretaget et skøn, baseret på manuelle registreringer i en afgrænset periode, hvor tilskadekomne er i fleksjob og har fået tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne på 15%. Skønnet er forbundet med betydelig usikkerhed.

Der findes ca. 500 sager, hvor tilskadekomne har fået en erstatning for tab af erhvervsevne på 15 pct. og hvor tilskadekomne er blevet visiteret eller er i fleksjob. Den gennemsnitlige erstatning i disse sager er ca. 500.000 kr. per sag.

AES vurderer, at eventuelle erstatninger der tilkendes som følge af dommen, vil hovedsageligt vedrøre perioder tilbage i tiden og vil således udbetales som kapitalerstatninger.

Praksis i dag ift. §17a er, at hvis et indtægtstab som følge af arbejdsskaden er mindre end 15 pct., kan tilskadekomne i visse tilfælde alligevel tilkendes erstatning for tab af erhvervsevne på 15 pct. Det forudsætter dog, at der er dokumenteret et blivende indtægtstab af nogen betydning. Dette betyder derfor også, at de borgere, der som følge af deres arbejdsskade har en lønnedgang på 10 pct., eller mindre, ikke har fået erstatning for tab af erhvervsevne. Disse borgere vil potentielt kunne have ret til en erstatning for tab af erhvervsevne som følge af dommen.

Da AES ikke har mulighed for at vurdere, hvor mange borgere der vil være berettiget til en erstatning grundet manglende data, er der opstillet tre hypotetiske scenarier:

- 5% af den samlede population vil være berettiget til erstatning
- 10% af den samlede population vil være berettiget til erstatning
- 20% af den samlede population vil være berettiget til erstatning

Scenarie 1 – 5 pct.

Hvis 5 pct. af den samlede population på 25.000 borgere skulle have en erstatning for tab af erhvervsevne på 15 pct. som følge af dommen, vil merudgiften være 625 mio. kr.

Scenario 2 – 10 pct.

Hvis 10 pct. af den samlede population på 25.000 borgere skulle have en erstatning for tab af erhvervsevne på 15 pct. som følge af dommen, vil merudgiften være 1.3 mia. kr.

Scenario 3 – 20 pct.

Hvis 20 pct. af den samlede population på 25.000 borgere skulle have en erstatning for tab af erhvervsevne på 15 pct. som følge af dommen, vil merudgiften være på 2.5 mia. kr.

Fra 2024 og fremadrettet

Med den nuværende retstilstand, hvor erstatningen for tab af erhvervsevne for tilskadekomne omfattes af §17a tilkendes, når der er tale om en lønnedgang på 10 pct., vil der også være økonomiske konsekvenser for de fremtidige årgange.

Der er foretaget en simpel udregning ved at dele de samlede økonomiske konsekvenser for perioden 2006-2023 på årsbasis. Disse konsekvenser er også forbundet med betydelig usikkerhed, idet AES ikke er i besiddelse af præcis data vedrørende sager om §17a.

De fremadrettede årlige merudgifter er derfor skønnet til at udgøre et sted mellem 35 – 150 mio. kr.

Det bemærkes, at selvom en sag ikke fører til en erstatning, skal der foretages en konkret vurdering i flere sager end i dag, da grænsen for hvornår man er berettiget til et tab af erhvervsevne bliver ændret.

Administrative konsekvenser

Der skønnes, at den maksimale population af sager, der skal genoptages, til at være 25.000 sager.

AES skal, i forbindelse med behandlingen af sager, foretage en materiel vurdering af hver enkelt sag med henblik på at vurdere, hvorvidt en borger er berettiget til erstatning eller ej. I denne vurdering indgår bl.a. fastlæggelse af årsløn, lønnedgang, fremtidig indtjeningsevne, vurdering af eventuelt fradrag for forudbestående eller konkurrerende helbredsmæssige forhold m.m.

AES har ikke mulighed for automatisk eller på en anden systematiseret måde at visitere relevante sager, og dermed reducere antallet af sager, da der er tale om en kompleks vurdering, hvori der indgår mange elementer. Det gælder for eksempel indtjening forud for skaden eller andre elementer nævnt ovenfor, som kan have betydning for vurderingen af tab af erhvervsevne, tilskadekomnes tilknytning til arbejdsmarkedet forud for skaden, tilskadekomnes skånebehov m.v. Derfor forventes det, at AES potentielt skal gennemgå 25.000 sager.

Genoptagelse af op til 25.000 sager vil medføre en stor administrativ opgave for AES og kræve træk på ressourcer, der i dag bruges til sagsbehandling. Der er tale om specialiserede medarbejdere, der behandler sager om tab af erhvervsevne.

I dag anvendes omkring 5 timer per sag på en vurdering af tab af erhvervsevne. Behandlingen af disse sager om genoptagelse vil indebære vurderinger af forløb, der kan være langt tilbage i tiden, og indebærer derfor betydelige opgaver ift. sagsoplysningen. Genoptagelserne vil derfor betyde samme tidsforbrug per

sag, svarende til 100 fuldtidsansatte medarbejdere.

En ekstra opgave i denne størrelsesorden vil derfor få negative konsekvenser for AES, herunder den samlede sagsportefølje og de politisk fastsatte mål om sagsbehandlingstider.